

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
MARIJAMPOLĖS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Dariaus ir Girėno g. 4, LT-68176 Marijampolė, tel. (8 343) 97 802, faks. 8 7066 2000,
el.p. marijampoles.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius
el. p. info@sweco.lt

2015-05-06
į 2015-04-24

Nr. (15.4)-A4- 5001
Nr. V1-849

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – KETURIŲ VESTAS-66 VĖJO JĖGAINIŲ ŽEMĖS SKLYPUOSE KAD. NR. 3955/0008:0801 SERDOKŲ KAIME IR NR. 3955/0008:8013 MAŽŪJŲ BŪDEŽERIŲ KAIME, ŠEIMENOS SENIŪNIJOJE, VILKAVIŠKIO RAJONE STATYBA IR EKSPLOATACIJA, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „Sweco Lietuva“ V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 262 2621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Vilkvėja“ Kalvių g. 4-14, LT-68178 Marijampolė, UAB Dumesta ir Co“ Kauno g. 15, LT-68178 Marijampolė, Rytis Žemaitatis, Saulės g. 1, Serdokų k., Vilkaviškio r. sav., 8 615 56666.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Keturių Vestas-66 vėjo jėgainių žemės sklypuose kad. Nr. 3955/0008:0801 Serdokų kaime ir Nr. 3955/0008:8013 Mažųjų Būdežerių kaime, Šeimenos seniūnijoje, Vilkaviškio rajone statyba ir eksploatacija

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Planuojamą ūkinę veiklą (toliau PŪV) numatoma vykdyti Mažųjų Būdežerių ir Serdokų kaimuose, žemės sklypuose kadastrinis Nr. 3955/0008:0801, Nr. 3955/0008:8013 Šeimenos seniūnijoje, Vilkaviškio rajone. PŪV sklypus daugiausia riboja neužstatyta žemė. Sklypo kad. Nr. 3955/0008:8013 šiaurinė riba ribojasi su transporto paslaugas teikiančios UAB "Vilkdara" (Kumečių g. 2, Mažųjų Būdežerių k.) sklypu. Sklypo kad. Nr. 3955/0008:0801 rytinė riba ribojasi su sklypu, kuriame yra sodyba, kitomis kryptimis sklypai ribojasi su dirbama žeme arba keliais. PŪV sklypų gretimybėje yra dirbami laukai, 2 sodybos, sodininkų sklypų masyvai ir vienos įmonės teritorija. Artimiausi gyvenamosios paskirties pastatai nuo planuojamų vėjo jėgainių (toliau VJ) yra nutolę per 317,48 m, o artimiausi gyvenamosios, sodybiniai ar sodininkų sklypai – per 143,96 m. Vadovaujantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu sklypas kad. Nr. 3955/0008:8013 patenka į kelio ir informacinių ženklų ir stendų įrengimui, degalinių, turistinio inventoriaus remonto, nakvynės ir maitinimo paslaugų, paplūdimių plėtrai. Sklypas kad. Nr. 3955/0008:0801 vietovėje žemės naudojimo reglamentu nenumatytas. Šiuo metu planuojamuose sklypuose yra dirbama žemė. Sklypuose yra melioracijos sistemų įrenginiai. Planuojama teritorija nepatenka į saugomų teritorijų ribas ir yra toli nuo jų. Artimiausia saugoma teritorija valstybinis Širvintos hidrografinis draustinis nutolęs apie 2,72 km nuo PŪV teritorijos pietvakarių kryptimi.

Planuojamame sklype ir jo artimiausiose gretimybėse nėra kultūros paveldo objektų. Arčiausi PŪV yra nacionalinis paminklas Paežerių dvaro sodyba nutolusi 2,57 km vakarų kryptimi, valstybės saugomos Vokiečių senosios kapinės nuo PŪV teritorijos nutolusios 1,27 km šiaurės kryptimi ir valstybės saugomos regioninio reikšmingumo lygmens Vilkaviškio žydų senosios kapinės nuo PŪV teritorijos nutolusios 1,4 km šiaurės kryptimi. Rekreacinės vertės planuojamos teritorijos neturi.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

PŪV, t. y. keturias vėjo jėgaines VESTAS-66, kurių, bokšto aukštis 67, rotoriaus diametras 66 m, galingumas 1650 kW (keturių vėjo jėgainių suminė galia - 6600 kW) planuojama statyti dviejuose gretimuose sklypuose. Kiekviename sklype statoma po 2 vėjo jėgaines. Numatomi statiniai: vėjo jėgainės 4 vnt., transformatorinė pastotė, aptarnavimo aikštelės ir privažiavimo keliai. Veiklos paskirtis: vėjo jėgainių ir kabelinių elektros linijų statyba ir eksploatacija, elektros gamyba panaudojant vėjo potencinę energiją. Pagaminta elektros energija bus tiekama į bendrą skirstomąjį tinklą. PŪV technologinį procesą sudaro du pagrindiniai etapai: Elektros energijos gamyba vėjo jėgainėje ir pagamintos energijos tiekimas/perdavimas į esamą elektros energijos paskirstymo sistemą. Pagrindiniai VJ elementai: stiebas, statorius, rotorius; mentės, generatorius, stabdymo sistema, valdymo sistema, apsaugos nuo žaibo iškrovų sistema. Dabartiniu metu PŪV sklype nėra įrengtos inžinerinės infrastruktūros, išskyrus esamą melioracijos sistemą. Planuojama įrengti privažiavimo kelius prie kiekvienos VJ iš Kumečių ir Artojų g., VJ aptarnavimo aikšteles. Vėjo jėgainės elektros įrenginiai 10 kV kabelinėmis linijomis bus jungiami prie esamos TP. Vandens, šilumos tiekimas ir nuotekų surinkimas nenumatomas. Žaliavų ir medžiagų naudojimas nenumatomas. Statybos vietoje vyks tik pamatų statybos ir vėjo jėgainės montavimo darbai. Statybos ir įrengimo metu naudojami statybinių medžiagų kiekiai bus tiksliau įvertinti PŪV objektų techninio projektavimo stadijos metu. PŪV metu nenumatomas pavojingų ir radioaktyviųjų atliekų susidarymas. VJ ir TP statybos ir įrengimo metu gali laikinai susidaryti statybinių atliekų. Šios atliekos bus tvarkomos vadovaujantis „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis“ (2006 m. gruodžio 29 d. Nr. D1-637) ir/ar perduotos tvarkyti atitinkamus leidimus turinčioms atliekų tvarkymo įmonėms. Pavojingų (sprogstamų, degių, dirginančių, kenksmingų, toksiškų, kancerogeninių, ėsdinančių, infekcinių, teratogeninių, mutageninių ir kt.) medžiagų naudojimas ar saugojimas nenumatomas. Įgyvendinant ir vykdant PŪV galimas šis fizikinis poveikis: akustinis triukšmas, šešėlių mirgėjimas, infragarsas, vibracija, elektromagnetinis poveikis, mechaninis poveikis ekstremalių situacijų atvejais. Vertinant planuojamų jėgainių keliamą triukšmą artimiausioje gyvenamojoje teritorijoje triukšmo sklaida apskaičiuota WindPRO 2.8 versijos programa. Apskaičiavus triukšmą nustatyta, kad 45 dBA triukšmo lygis nuo vėjo jėgainės pasiekiamas per 140 m. nuo kiekvienos vėjo jėgainės. Prie artimiausių gyvenamųjų namų triukšmo lygis sieks 38-41 dBA ir neviršys nakties lygio ribinės triukšmo vertės ties sklypų riba. Atsižvelgiant į planuojamų vėjo jėgainių technines charakteristikas, sukimosi greitis pakankamai lėtas, todėl šešėlių mirgėjimas sukels mažesnę reakciją, nei tai darytų mažesnės galios ir greičiau judančios jėgainės. Pats šešėlis optiškai nebus intensyvus, nes dėl pakankamai didelio atstumo (dėl bokšto aukščio) ir šviesos difuzijos šešėlis iš esmės praras intensyvumą. Šešėliai susidarys nuo planuojamų VJ šiaurės kryptimi. 600 m atstumu nuo vėjo jėgainių šiaurės kryptimi gyvenamųjų namų nėra. Tiksli ilgesnio kaip 30 val. šešėlių mirgėjimo zona bus nustatyta poveikio visuomenė sveikatai vertinimo apimtyje. Planuojamos VJ nuo artimiausių sodybų yra nutolusios daugiau kaip 317 m atstumu, t.y. pakankamai dideliu atstumu, kad infragarsas nekeltų neigiamo poveikio sveikatai. Mechaninė vibracija yra labai maža: žeme perduodamos vibracijos bangos amplitudė siekia milijoninę milimetro dalį ir nekelia pavojaus žmonių sveikatai. VJ turi elektros energiją gaminančius įrenginius, elektros perdavimo linija yra sujungiamos su elektros perdavimo sistema. Minėtieji įrenginiai gali skleisti į aplinką elektromagnetinį lauką. VJ įrenginių elektromagnetinis laukas labai silpnas ir nekelia didesnės rizikos gyventojų sveikatai negu elektriniai namų apyvokos įrenginiai. PŪV metu būtinės ir gamybinės nuotekos nesusidarys. PŪV teritorijoje praktiškai nebus vandeniui nelaidžių dangų (išimti pamato aikšteles). Kritulių vanduo nutekės esamų paviršiumi į žemesnes vietas ir melioracijos sistemos įrenginius. Poveikis aplinkos orui PŪV objektų statybos metu bus laikinas ir mažai reikšmingas (tik dėl statybos darbų metu naudojamų transporto priemonių ir

įrengimų vidaus degimo variklių išmetamų teršalų bei keliamo dulkelėjimo). Statybos transporto ir mašinų keliamą aplinkos oro taršą paprastai būna lokalizuota pačioje statybvietėje ir nekelia pavojaus už statybos aikštelės ribų. Be to, įvertinus trumpą statybos periodą aplinkos oro taršos problema statybos metu pavojaus gyventojų sveikatai nekels. Statybos darbų metu, esant reikalui (esant labai sausam orui, stipriam vėjui ar pan.) numatoma taikyti oro taršos mažinimo priemonės, t.y. pravažiavimo kelių laistymą, autotransporto eismo greičio ribojimą, išvežamo grunto uždengimą transporto priemonių priekabose. PŪV neigiamas poveikis objekto eksploatacijos metu aplinkos orui nenumatomas. Sklype nėra medžių bei saugotinos augalijos. Planuojamos VJ statyba ir veikla nesukels neigiamo poveikio augmenijai. PŪV sklypo ribose ir apylinkėse daugumoje atveju reikšmingas poveikis saugomų teritorijų gyvūnijai negalimas dėl didelio atstumo tarp PŪV vietos ir saugomų teritorijų. PŪV vietovėje nėra paukščių traukos objektų, saugomų paukščių rūšių buveinių. Vėjo jėgainės statyba neplanuojama vaizdingo kraštovaizdžio, saugomose, kultūros paveldo vertybių teritorijose ir jų vizualinės apsaugos zonose. Rekreacinės vertės PŪV teritorija neturi. Teritorijoje nėra estetiniu ar ekologiniu požiūriu vertingų objektų. Mažinant VJ neigiamą poveikį gyventojams ir didinant jų saugą projektuojamos šios technologinės priemonės: visas jėgainės valdymas vykdomas nuotoliniu būdu per palydovinį ryšį, bus nustatytos visos reikiamos komandos jėgainės valdymo elementams atsižvelgiant į gaunamą sensorių informaciją, tokią kaip vėjo greitis, vėjo kryptis ar kt., visapusiška jėgainės stebėjimo sistema leis garantuoti maksimalų jos saugumą, VJ aprūpinta audros kontrolės mechanizmu, VJ sumontuota menčių sukimosi stabdymo sistema, stabdymo sistema bus aprūpinta avariniu akumuliatoriumi, kuris tiekia elektros energiją, kuomet sutrinka jos tiekimas iš perdavimo tinklo, VJ galima sustabdyti ir rankiniu būdu, įdiegta apsaugos nuo žaibo sistema, kuri žaibo iškrovą konduktorių sistema perduoda į pamatą. jutiklių sistema užtikrins VJ automatinį išjungimą, jeigu sensoriai fiksuoja ryškius nukrypimus nuo normalios eksploatacijos eigos, teritorijos eksploataavimo režimas bus vykdomas vadovaujantis galiojančių normatyvinių dokumentų reikalavimais ir leis užtikrinti leistiną poveikį aplinkai.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV bei jos apylinkės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitų saugomų gamtinių teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas. Artimiausios „Natura 2000“ teritorijos yra: BAST Virbalgirio miškas, plotas 367.9 ha, nutolęs apie 12,2 km nuo PŪV teritorijos pietvakarių kryptimi ir Širvintos upės slėnis, plotas 495.8 ha, nutolęs apie 10,2 km nuo PŪV teritorijos šiaurės vakarų kryptimi. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas yra netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Lietuvos Respublikos Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133 patvirtintoje Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma kuo geriau panaudoti vietinius išteklius, tame tarpe ir vėjo energiją, o kartu mažinti kuro importą bei pagerinti aplinkosaugos būklę.

7.2. Vėjo jėginių elektromagnetinio lauko stiprumas susidarys tik greta aukštos įtampos elektros transformavimo ir perdavimo įrenginių bei greta elektros generatoriaus vėjo jėgainėje, jis yra silpnas ir nekelia didesnės rizikos gyventojų sveikatai.

7.3. Atsižvelgiant į vidutinę saulės spindėjimo trukmę bei vietos sodybų išsidėstymą, planuojamų VJ bokštų šešėliavimas bus šiaurės kryptimi, kur 600 m atstumu gyvenamųjų sodybų nėra.

7.4. Pagal atliktus modeliavimo rezultatus triukšmo lygiai artimiausiose sodybose neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų ribinių triukšmo lygio reikšmių gyvenamojoje aplinkoje.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos numatoma vietovė – tai žemdirbystės plotai, kuriuose biologinė įvairovė menka. Atsižvelgiant į dabartinės intensyvios žemdirbystės išvystytą technologiją (arimui naudojama agrarinė, sunkiasvorė technika, pesticidai ir kt.), kuri neigiamai veikia vietinę biologinę įvairovę, galima teigti, kad Planuojama ūkinė veikla – vėjo jėginių eksploatacija – vietinei florai-faunai žymios įtakos neturės, nes tai stacionarus, nedidelį žemės plotą užimantis, aukštuminis, neteršiantis aplinkos statinys.

7.6. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas, numatyti darbai bei veikla nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo.

7.7. Numatytos poveikį mažinančios priemonės: sumontuoti du generatoriai 1,68 MW ir 300 kW kurie veiks pasirinktinai atskirai, priklausomai nuo vėjo greičio kas įgalins mažinti triukšmo lygį; visapusiška jėgainės stebėjimo sistema, kuri leidžia garantuoti visapusišką saugumą; VJ aprūpinta audros kontrolės mechanizmu; sumontuota jutiklių sistema, kuri užtikrins VJ automatinį išjungimą nukrypus nuo normalios eksploatacijos eigos.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją planuojamai ūkinei veiklai – keturių Vestas-66 vėjo jėginių žemės sklypuose kad. Nr. 3955/0008:0801 Serdokų kaime ir Nr. 3955/0008:8013 Mažųjų Būdežerių kaime, Šeimenos seniūnijoje, Vilkaviškio rajone statybai ir eksploatacijai – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Marijampolės skyriaus vedėjas

Česlovas Vyzas

Česlovas Vyzas, tel.8 343 68502, el.p. ceslovas.vyzas@aaa.am.lt

**TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO MARIJAMPOLĖS SKYRIAUS
2015-05-06 RAŠTO NR. (15.4)-A4-5001 ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijai

S. Nėries g. 1, 70147 Vilkaviškis
el.p. savivaldybe@vilkaviskis.lt

Marijampolės visuomenės sveikatos centrui

A. Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
el.p. info@marijampolesvsc.sam.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Stoties g. 59, 68230 Marijampolė
el.p. marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniiui

Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
el.p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

